

# Lễ hội Việt Nam

## Bình Thuận

### Hội đèn Dinh Thầy

Ngày mở hội: 15/9 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 2 ngày

Địa điểm tổ chức: Đèn Dinh Thầy, Thị xã Hàm Tân, Bình Thuận

Truyền thuyết: Theo truyền thuyết có hai vợ chồng: Thầy và Thím quê Quảng Nam vào sống ở thế kỷ 19, học đạo, chữa bệnh theo pháp thuật. Trong phiên tòa xử án, Thầy và Thím đã quần lụa biến thành rồng đỏ bay vào Hàm Tân rồi sống tại đây và cứu giúp dân lành cho đến khi qua đời, dân thương tiếc lập đền thờ.

Nội dung: Đến hội lễ Dinh Thầy du khách mang theo nhiều lễ vật để dự lễ cúng chay vào tối 15 và cúng mặn vào ngày 16 tháng 9.

## Bình Dương

### Hội chùa Bà

Ngày mở hội: 15/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: , Thị xã Thủ Dầu Một, Bình Dương

Người được thờ cúng: Thiên Hậu Thánh Mẫu

Truyền thuyết: Bà Thiên Hậu Thánh Mẫu quê ở Phúc Kiến đời nhà Tống Trung Hoa. Theo tục truyền bà có tài tiên đoán về thời tiết, gió bão trên biển khơi nên đã giúp nhân dân thoát được nhiều cơn nguy hiểm nên được tôn thờ như bậc hiền thánh. Bà được người Hoa di cư sang Việt Nam lập đền thờ.

Nội dung: Trong lễ hội, ngoài các ghi thức lễ rước trọng thể còn có các trò vui như: múa lân, sư tử, rồng, hầu.....

## Bà Rịa Vũng Tàu

### Hội Lễ Nghinh Cô

Ngày mở hội: 10/2 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 3 ngày

Địa điểm tổ chức: Đền- Thị Trấn Long Hải, Bà Rịa-Vũng Tàu

Người được thờ cúng: Cô, có tên là Lê Thị Hồng Thủy.

Truyền thuyết: Lễ hội còn gọi là lễ rước bà Thủy, là lễ hội lớn nhất của dân cư ven biển Nam Bộ. Theo truyền thuyết có cô Lê Thị Hồng Thủy khi chết rất hiển linh nên dân tôn thờ.

Nội dung: Trong lễ hội có rước, các hình thức hát múa và các trò chơi như múa lân, múa bông, bắt vịt trên sông nước, đấu cờ.

Ghi chú: Đây là biểu hiện một tín ngưỡng cổ thờ Thần Nước, đã bị người đời sau gán cho một cái tên hiện đại của một người con gái bị chết.

Đây cũng là Lễ Hội nước đông nhất, thu hút khách thập phương trên một diện tích rộng gồm nhiều tỉnh thành.

## Cao Bằng

### Lễ - Hội Hai

Ngày mở hội: 15/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 15 ngày

Địa điểm tổ chức: Tại bản và ngoài đồng ruộng., Cao Bằng

Người được thờ cúng: Trăng

Truyền thuyết: Hội mở vào các đêm trăng với nghi lễ cúng mẹ trăng và 12 tiên nữ - Những con gái của mẹ Trăng - Người chăm lo, bảo vệ mùa màng cho dân bản.

Nội dung: Đặc sắc trong hội là các điệu lượn hái (lượn Trăng) với hàng trăm bài ca thỉnh cầu và yêu đương. Đây là hội cầu mùa, chúc sức khỏe và vui chơi.

Không khí pha trộn giữa hiện thực và ước mơ huyền ảo.

Ghi chú: Còn gọi là hội mời mẹ Trăng, tổ chức ở vùng đồng bào dân tộc Tày, Nùng ở Thất Khê, Đông Khê thuộc Lạng Sơn vào giữa tháng 1 đến giữa tháng 2, kéo dài từ 10 đến 15 ngày.

### Hội tế thần Mời Mẹ Trăng

Địa điểm tổ chức: Ngay tại bản và ngoài đồng ruộng vùng người Tày., Đông Khê, Cao Bằng

Nội dung: Hội mời mẹ Trăng hay còn gọi là Hội Hai, Hội Trăng. Hội mang mục đích cúng, cầu mẹ Trăng ban điều lành, điều tốt cho dân bản. Hội có lễ dâng hoa, hát lượn. Nhân dịp này dân bản tập hợp nhau lại ăn uống mừng hội, mừng xuân tốt đẹp.

Ghi chú: Sau tết Nguyên Đán, kéo dài từ 10 đến 15 ngày ở vùng dân tộc Tày.

## Cần Thơ

### Lễ Đình Bình Thủy

Ngày mở hội: 12/4 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 3 ngày

Địa điểm tổ chức: Đình làng Bình Thủy- Bình Thủy, Thành phố Cần Thơ, Cần Thơ

Người được thờ cúng: Bảo Cảnh Thành hoàng

Truyền thuyết: Bảo Cảnh Thành hoàng là thần canh giữ đất làng.

Nội dung: Trong lễ có thỉnh sắc cầu thần bằng bè ghép 3 chiếc thuyền có trang trí lộng lẫy và tổ chức hát bộ 3 đêm liền.

Ghi chú: Còn gọi là lễ thượng điền.

### Lễ Hạ điền Bình Thủy

Ngày mở hội: 14/12 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 2 ngày

Địa điểm tổ chức: Đình Bình Thủy- Bình Thủy, Thành phố Cần Thơ, Cần Thơ

Người được thờ cúng: Thổ Thần

Nội dung: Ngày lễ Hạ Điền dân tế, lễ và là dịp các cô gái trở tài gia chánh, đồng thời khuyến khích việc nữ công.

## Đắc Lắc

### Hội Đua Voi

Địa điểm tổ chức: Bản Đôn (Vùng dân tộc M'Nông, Êđê, Lào), Ê A Súp, Đắc Lắc

Nội dung: Thể hiện tinh thần thượng võ và chất hùng tráng của người M'Nông. Nhân ngày đua voi dân các buôn làng còn tổ chức múa, hát. Những con voi được thuần chủng là do sự thông minh, dũng cảm của các chàng thanh niên M'Nông.

Ghi chú: Hội tổ chức vào mùa xuân.

### Hội Bản Đôn

Ngày mở hội: 25/3 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 2 ngày

Địa điểm tổ chức: Bản Đôn, Ê A Súp, Đắc Lắc

Nội dung: Có lễ đâm trâu, đua voi, thuyền độc mộc, nhảy múa.

Ghi chú: Đây là lễ hội dân gian các dân tộc Êđê, M'Nông, Lào.

### Lễ Lớn Khôn

Thời gian tổ chức: 2 ngày

Địa điểm tổ chức: Vùng dân tộc Êđê, Đắc Lắc

Nội dung: Còn gọi là lễ mừng tuổi lớn "MPUH" nghi lễ được tiến hành khi chàng trai Êđê đã biết dùng rìu đốn gỗ, trồng ngô, lúa, biết cầm khiên múa kiếm, biết phóng lao đâm chết hổ, báo.

Ngoài nghi lễ là các điệu múa kiếm, té nước, kể khan... ăn uống cộng đồng.

Ghi chú: Lễ tổ chức 2 ngày và 2 đêm ở suối nước, đường về buôn hay tại nhà của đương sự.

## Gia Lai

### Lễ Cúng Núi

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Đồng bào Ba Na, Gia Lai

Người được thờ cúng: Thần đất

Truyền thuyết: Cầu thần đất phù hộ cho mùa màng bội thu, người người mạnh khỏe.

Nội dung: Lễ được làm tại từng gia đình sau khi sửa lại nhà cũ và trước khi cuộc lại nương cũ để trồng trọt.

Ghi chú: Lễ còn tổ chức ở tỉnh Kon Tum.

### Lễ Khấn Tría Lúa

Địa điểm tổ chức: Vùng đồng bào Ba Na., Gia Lai

Người được thờ cúng: Thần Núi và Thần Nước

Truyền thuyết: Cúng thần Núi và thần Nước để nương rẫy tươi tốt, gia đình hạnh phúc.

Nội dung: Vào ngày đầu tiên khi dân làng đi tría lúa tháng 3 hàng năm tại nhà hay trên nương rẫy.

Ghi chú: Lễ còn tổ chức ở tỉnh Kon Tum

### Lễ Máng Nước

Địa điểm tổ chức: Vùng đồng bào Xơ Đăng, Gia Lai

Nội dung: Làng tổ chức ăn chung ở nhà Rông, sau các gia đình về tổ chức ăn riêng. Sau đó cả làng đi ra 3 ngày để đi kiếm cá, chim chóc, rau xanh đem về nhà Rông vui chung.

Ông chủ làng cúng thần linh cầu xin tốt lành cho dân làng và mọi người ăn uống vui thâu đêm suốt sáng.

Ghi chú: Tổ chức khi chuẩn bị vào vụ trồng trọt mới ở vùng đồng bào Xơ Đăng tỉnh Gia Lai và tỉnh Kon Tum.

## **Hà Nam**

### **Hội chùa Đọi**

Ngày mở hội: 19/3 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Chùa Đọi- Đọi Sơn, Duy Tiên, Hà Nam

Người được thờ cúng: Phật

Truyền thuyết: Chùa Đọi tạo dựng từ 1027 dưới thời Lý Thái Tổ, còn vết tích ruộng Tịch Điền, với các Vua nhà Lý làm lễ cày ruộng nhân năm mới.

Nội dung: Khách thập phương Hội chùa đi lễ Phật, văn cảnh chùa và tham dự các trò vui như múa rối, đấu vật, đánh cờ.

Ghi chú: Chùa Đọi, tên chữ là Linh Duyên Tự, xây dựng từ thời Lý, hiện nay còn nhiều dấu vết của ngày khởi tạo. Đáng chú ý là văn bia Chùa Đọi.

### **Hội làng Cao Đài**

Ngày mở hội: 22/7 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Cao Đài.- Mỹ Thành, Bình Lục, Hà Nam

Người được thờ cúng: Thái sư Trần Quang Khải và công chúa Phụng Dương.

Truyền thuyết: Năm 1271, Vua Trần Nghệ Tông ban cấp vùng đất sau này có tên là Cao Đài cho Trần Quang Khải làm thái ấp. Ông và Công chúa Phụng Dương có công chăm lo, duy trì, phát triển kinh tế và các sinh hoạt Văn hóa truyền thống trong thái ấp của mình.

Nội dung: Sau nghi lễ, dân làng trình diễn tích thuyền chài bắt giặc, tích bà chúa mừng thổi cơm cho quân lính, vui nhất là trò bắt vịt, thi nấu cơm, thi bơi, dệt vải .....

Ghi chú: Ngày húy kỵ của thượng tướng Thái sư Trần Quang Khải.

Đền Cao Đài là di tích xếp hạng có bộ cánh cửa thế kỷ XVII.

### **Hội làng Duy Hải**

Ngày mở hội: 2/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Đình làng- Duy Hải, Duy Tiên, Hà Nam

Người được thờ cúng: Trần Khánh Dư

Nội dung: Trong hội ngoài tế, lễ ở đình Thượng còn có các tục thi chạy giật cờ, diễn trò trận mạc thủy quân, làm bánh dày cúng thần.

### **Hội làng Gừa**

Ngày mở hội: 4/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 4 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Gừa (An Cư)- Liên Thuận, Thanh Liêm, Hà Nam

Người được thờ cúng: Trương Nghiêm.

Truyền thuyết: Trương Nghiêm là một tướng theo Đinh Bộ Lĩnh thống nhất 12 sứ quân, thành lập triều Đinh.

Nội dung: Trong Hội có tổ chức cướp cầu và đấu vật tại sân đình. Tục truyền trò này là để kỷ niệm thủ tục tuyển chọn quân lính ở làng từ thời Đinh.

## Hội chùa Keo Giao Thủy

Ngày mở hội: 12/9 (dương lịch)

Thời gian tổ chức: 4 ngày

Địa điểm tổ chức: , Giao Thủy, Hà Nam

Người được thờ cúng: Thiền Sư Không Lộ, Người có tài đánh cá, chữa bệnh...

Nội dung: Trò chơi độc đáo trong Hội là bơi thuyền và múa ếch vồ.

Ghi chú: Lễ Hội kéo dài từ 12 đến 15 tháng 9

## Hội đình Làng Võ Giàng

Ngày mở hội: 15/2 (dương lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: - Thanh Thủy, Thanh Liêm, Hà Nam

Người được thờ cúng: Ông Vũ Cỗ, một tướng tài của Lê Lợi đã tham gia cầm quân đánh đuổi giặc Minh trên đoạn sông Đáy

Nội dung: Hội có tế, lễ Thánh, đua thuyền, phóng lao, hát đối đáp nam, nữ trên thuyền đêm trăng, hát giao duyên.

## Hội làng Triều Khúc

Đối tượng suy tôn: Phùng Hưng - Bố Cái đại vương

Thánh sư họ Vũ (phối tự)

Địa điểm: Đình làng Triều Khúc xã Tân Triều, huyện Thanh Trì - Hà Nội

Thời gian: 10 - 12 tháng giêng (chính hội ngày 10)

Đặc điểm: Múa rồng, múa cờ

Từ thủ đô Hà Nội, theo đường số 6 đi Hòa Bình đến cây số 8 rẽ tay trái đi vài trăm mét là đến làng Triều Khúc, một làng cổ tập trung cô đọng những sắc thái của văn hóa làng xã Việt Nam. Làng còn giữ được nguyên vẹn đình, chùa, bến nước, cây đa, mái ngói. Những con đường gạch uốn khúc hiện dấu tích từ ngàn năm xưa. Ngoài ngôi chùa cổ kính Vân Hương, làng còn có 2 đình - Đình Sắc là nơi giữ sắc phong, đình lớn là đình chính, nơi thờ vị thành hoàng của làng vốn là anh hùng dân tộc thế kỷ VIII - Bố Cái Đại Vương Phùng Hưng Triều Khúc là một vùng làng nghề nổi tiếng. Đây là nơi tập trung nhiều nghề thủ công truyền thống từ dệt, thêu, làm tua, nhuộm sợi, làm chổi phát trần... đặc biệt là nghề làm nón quai thao.

Ai làm chiếc nón quai thao

Để anh trông thấy cô nào cũng xinh.

Hàng năm, đến ngày 10 tháng giêng làng mở hội với những nghi thức tế lễ độc đáo và rực rỡ mang đậm nét truyền thống văn hóa Việt Nam. Hội làng Triều Khúc bắt đầu tế lễ chính thức tiến hành ở Đại đình với việc đưa rước long trọng mũ áo của Hoàng đế Phùng Hưng từ Đình Sắc về Đại đình. Cuộc rước diễn ra với đầy đủ những nghi tượng và nhạc phụ họa. Dưới ánh đèn nến người ta như lạc bước vào một câu chuyện cổ tích. Trong lúc đó điệu múa bông đặc sắc cùng các trò múa lân, đấu vật, hát chèo vang trong tiếng trống hội làng giục giã trong những ngày hội đó còn có hội múa rồng truyền thống và kết thúc là hội múa cờ (còn gọi là chạy cờ). Múa cờ mô phỏng cuộc tấn công của Hoàng đế Phùng Hưng vào phủ thành Tống Bình năm 719. Đó là khung cảnh: người cờ, kích, kẻ xà mâu, đao, súng tung bùng, rầm rập như cuộc giao chiến từ ngàn xưa. Trong các ngày hội cuộc tế lễ thời Phụng Vũ Uy - Cụ Tổ nghề truyền thống của làng được tổ chức với nghi lễ long trọng. Điệu múa bông ở làng Triều Khúc được coi là điệu múa cổ giàu tính dân tộc và được biểu diễn trong những ngày làng vào đám, mở lễ hội tế đức thành hoàng Bố Cái Đại Vương. Trường truyền rằng, khi đại quân đến đánh thành Tống Bình, Phùng Hưng giấu quân tại làng Triều Khúc, dân sở tại đã dùng múa bông này để động viên tướng sĩ trước khi vào trận. Hội làng Triều Khúc thể hiện sự biết ơn với ông cha những người vừa chiến đấu vừa xây dựng và ước vọng "Nhân trang, vật thịnh" là một trong những lễ hội phong phú, độc đáo rất đặc trưng cho sinh hoạt văn hóa tại các làng quê Việt Nam.

## Hội làng Quyển Sơn

Ngày mở hội: 6/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 30 ngày

Địa điểm tổ chức: Đền Trúc Quyển Sơn- Thi Sơn, Kim Bảng, Hà Nam

Người được thờ cúng: Lý Thường Kiệt

Truyền thuyết: Làng lập đền thờ Lý Thường Kiệt, anh hùng dân tộc chống quân Tống. Tục truyền khi người đồn trú tại Quyển Sơn trên đường nam tiến mộng thấy báo tin thắng trận.

Nội dung: Trong hội có hát Giặm ( vừa hát vừa giặm chân theo lối người chèo thuyền trên sông nước )

## Hội làng Vàng

Thời gian tổ chức: 4 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Vàng- Trịnh Xá, Bình Lục, Hà Nam

Người được thờ cúng: Thành Hoàng

Truyền thuyết: Tương truyền Thành Hoàng làng rất ham thích trò chơi pháo đất.

Nội dung: Hội làng tổ chức trò chơi mang tính nghi thức để cúng Thành Hoàng. Trò pháo đất tổ chức quanh năm để trẻ em chơi, nhưng chỉ trong 3 ngày hội thì mới có người lớn tham gia. Nghi lễ mở đầu là "Nổ pháo thờ" sau đó là các cuộc thi của các giáp.

Ghi chú: Lễ Hội được mở từ ngày 7 đến 10 tháng riêng

## Hội Vật Võ Liễu Đôi

Ngày mở hội: 5/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 6 ngày

Địa điểm tổ chức: Liễu Đôi- Liêm Túc, Thanh Liêm, Hà Nam

Người được thờ cúng: Thánh họ Đoàn.

Truyền thuyết: Từ xa xưa có chàng trai họ Đoàn giỏi võ, sức khỏe phi thường, có công đánh giặc cứu nước. Dân làng tôn là Thánh ông và hàng năm mở Hội để tưởng nhớ và ca ngợi tinh thần thượng võ, lòng yêu nước và ý chí chống ngoại xâm.

Nội dung: Hội có sức thu hút lớn đối với người dân trong làng và các vùng phụ cận vì các sinh hoạt vật võ.

Đặc biệt phụ nữ cũng ra đóng với đao, côn, quyền, kiếm.

Ngoài ra trong hội còn tổ chức thi nấu các món ăn dân dã chế biến từ lươn, ốc, ếch, cá.

## Hội Vũ Bi

Địa điểm tổ chức: - Tùng Lộc, Bình Lục, Hà Nam

Người được thờ cúng: Thần Gấp phân, người hướng dẫn dân làng biết dùng phân bón lúa.

Nội dung: Trong lễ Hội có nghi lễ tế thần và nhiều trò vui.

Ghi chú: Mở Hội vào đầu xuân

## Hải Dương

### Hội Côn Sơn

Thời gian tổ chức: 6 ngày

Địa điểm tổ chức: - Côn Sơn, Chí Linh, Hải Dương

Người được thờ cúng: Thờ Huyền Quang, một trong 3 vị sáng lập thiền phái Trúc Lâm và Nguyễn Trãi.

Nội dung: Hội tổ chức để tưởng niệm và văn cảnh danh thắng.

Ghi chú: Thời gian mở Hội từ 18 đến 23 tháng 1

## Hội đền Côn Sơn - Kiếp Bạc

Ngày mở hội: 15/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 6 ngày

Địa điểm tổ chức: Đền Vạn Kiếp- Hưng Đạo, Chí Linh, Hải Dương

Người được thờ cúng: Trần Hưng Đạo

Truyền thuyết: Chùa Côn Sơn được dựng 700 năm trước đây, là nơi tu hành và thuyết pháp của các vị tổ phái Trúc Lâm

Kiếp Bạc nằm bên tả ngạn sông Thương là đại bản doanh của Trần Hưng Đạo. Người ta đã phát hiện những di vật quý về kỹ nghệ làm vật liệu xây dựng: đồ gốm, đóng thuyền, đúc vũ khí tiền đồng...

Côn Sơn - Kiếp Bạc lưu lại dấu ấn của nhiều danh nhân từ Trần Nhân Tông, Trần Hưng Đạo, Trần Khánh Dư, Trần Nguyên Đán, Nguyễn Trãi, Chu Văn An...Đặc biệt ở Kiếp Bạc đã khai quật được sân phủ độ Trần Hưng Đạo sau Đền. Năm 1965, Hồ Chủ Tịch đã về thăm Côn Sơn.

Nội dung: Sau các nghi lễ là cuộc vui truyền thống, đặc biệt là cuộc thi bơi chải.

Ghi chú: Xem Hội Yên Tử, Quảng Ninh

## Hội đền Kiếp Bạc

Ngày mở hội: 15/8 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 6 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Kiếp Bạc- Hưng Đạo, Chí Linh, Hải Dương

Người được thờ cúng: Trần Quốc Tuấn

Truyền thuyết: Theo truyền thống, ngày lễ hội đền Kiếp Bạc, tức là ngày giỗ của Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn, được tổ chức ở đền. Đền được xây dựng vào năm 1300, trong khu nhà nơi Trần Quốc Tuấn sống những năm cuối đời. Lăng mộ của Trần Quốc Tuấn cũng nằm trong khu vực đền.

Nội dung: Sau lễ dâng hương là các trò vui truyền thống, đặc biệt là cuộc bơi chải, tạo nên sự liên tưởng đến trận thủy quân nhà Trần trên sông Bạch Đằng.

Dấu tích hiện tại của Đền là Văn hóa vật chất Lê - Nguyễn

## Hội đền Quát

Ngày mở hội: 15/8 (dương lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: - Yết Kiêu, Trí Lộc, Hải Dương

Người được thờ cúng: Yết Kiêu - một tướng thủy quân thân tín của Trần Hưng Đạo

Nội dung: Hội có bơi chải và bơi triềng "trình" làng.

## Hội đền Quan Lớn Tuần Tranh

Ngày mở hội: 25/2 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Gân bên đò Tranh, Ninh Thanh, Hải Dương

Người được thờ cúng: Thần sông

Truyền thuyết: Đền thờ thần sông nước để thuyền bè đi ngang qua lễ bái cầu an.

Nội dung: Ngoài nghi thức lễ bái trong hội có lên đồng hầu bóng, hát chầu văn.

Ghi chú: Nghi Lễ Đạo Giáo Việt.

## Hội đền Yết Kiêu

Ngày mở hội: 8/2 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Làng Hạ Bì- Yết Kiêu, Trí Lộc, Hải Dương

Người được thờ cúng: Yết Kiêu

Truyền thuyết: Yết Kiêu, tướng tài của Trần Hưng Đạo có tài bơi lặn. Làng Hạ Bì là quê hương Ông. Trong kháng chiến chống quân Nguyên Ông lặn xuống nước đục thuyền quân Nguyên.

Nội dung: Cùng với các nghi thức, hội có đánh cờ, bơi, đáo đĩa.

## Hà Giang

### Hội Đạp Núi

Ngày mở hội: 3/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Nơi bãi đất bằng phẳng gần bản mường, Hà Giang

Truyền thuyết: Đạp núi (tiếng Mèo là Gầu tào-Sải Sán). Hội tiến hành ở ngoài đồi núi vì quan niệm người Mèo thì đỉnh núi là nơi tiếp giáp trời và đất, đi hội là hành hương về trời để gặp Châu Phả và tổ tiên dòng họ. Lý do mở hội là do nhu cầu cầu phúc, tạ trời và còn là nhu cầu luyện ái nam nữ, cầu mùa, cầu con.

Nội dung: Trong Hội có bài hát của ông mo dẫn đường tìm về cội nguồn, có thi cưỡi ngựa, đấu khèn, bắn súng, đánh phết, ném Pa páo, kèn lá và hát ống (trai gái tỏ tình qua một sợi lanh dài với 2 ống nứa).

Ghi chú: Tổ chức nơi bãi đất bằng phẳng gần bản Mường vùng người Mèo ở biên giới các tỉnh Hà Giang, Lào Cai sau tết Nguyên đán

### Lễ - Hội Mừng Nhà Mới

Địa điểm tổ chức: Tại ngôi nhà mới, Hà Giang

Truyền thuyết: Phong tục dân tộc, hễ xây dựng gia đình thì phải làm nhà mới và ra ở riêng.

Nội dung: Ngày hoàn thành nhà được coi là ngày hội, cả dân bản kéo đến dự. Vừa để mừng vừa để gánh bớt tốn phí cho chủ nhà. Trong ngày này diễn ra không khí văn nghệ như kèn, sáo và nam nữ hát đối đáp, nhảy múa. Đây là niềm vui lớn của một gia đình mà cũng là ngày hội chung của cả xóm bản.

Ghi chú: Tổ chức 1 ngày 2 đêm ở vùng dân tộc Lô Lô -

## Sài Gòn

### Hội đền Đức Trần Hưng Đạo

Ngày mở hội: 20/8 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: Đền Trần Hưng Đạo- Đường Võ Thị Sáu, Quận 1, Sài Gòn

Người được thờ cúng: Trần Hưng Đạo, danh tướng đời Trần, Đức Thánh Trần.

Nội dung: Đền rất lớn, có tế, lễ với đầy đủ nghi thức của 3 miền Bắc, Trung, Nam.

Ghi chú: Và 3 ngày tết

Trần Hưng Đạo đã được đạo giáo Thần hóa.

### Hội chùa Bà

Ngày mở hội: 22/3 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 3 ngày

Địa điểm tổ chức: Chùa Bà Thiên Hậu, 5, Sài Gòn

Người được thờ cúng: Thiên Hậu Thánh mẫu

Truyền thuyết: Theo truyền thuyết bà sinh vào đời Tống (công nguyên 960), là con gia đình họ Lâm ở Phúc Kiến. Khi từ già cõi trần Bà trở thànhhiên linh. Chùa do người Hoa Quảng Đông dời quê hương sang lập nghiệp tại Việt Nam xây dựng thế kỷ 18 .

Nội dung: Trong Hội có lễ, rước, múa lân.

Ghi chú: Đường Nguyễn Trãi

Dân tộc: Hoa - TP.Hồ Chí Minh và một số tỉnh

Đối tượng suy tôn: Thiên Hậu Thánh Mẫu

Địa điểm: Chùa Bà Thiên Hậu (710 Nguyễn Trãi, quận 5. Sài Gòn)

Thời gian: Từ 22.3 đến 24.3 âm lịch

Đặc điểm: Lễ hội lớn nhất của người Hoa (Quảng Đông, Tiều Châu, Phúc Kiến, Hẹ) và một số người Việt. Chùa Bà Thiên Hậu còn được bà con người Hoa gọi là "Phò miếu" tên chữ Hán là Thiên Hậu miếu. Chùa do nhóm người Hoa Quảng Đông rời bỏ quê hương sang lập nghiệp tại Việt Nam xây dựng vào khoảng

thập niên 60 của thế kỷ XVIII. Lúc đầu chùa chỉ là những ngôi miếu, sau khi trải qua 5 lần trùng tu mới có được qui mô bề thế hiện nay. Đây là một trong các ngôi chùa lớn và đẹp nhất của hơn 30 chùa Hoa ở thành phố.

Tương truyền thế kỷ trước, tổ tiên của người Hoa Việt Nam trên con đường gian truân vượt sóng gió biển khơi, đi về phía Nam tìm đất lập nghiệp được nữ thần Thiên Hậu luôn giúp đỡ phù hộ họ an toàn trên các chuyến hải trình nguy hiểm. Sau đó còn tiếp tục đồ trì họ trong việc định cư, ổn định cuộc sống nơi đất mới cho đến hiện nay.

Dựa theo truyền thuyết ghi trên tấm bia đá đặt ở chùa, Bà Thiên Hậu là một vị nữ thánh, xuống cõi trần vào đời Tống (năm 960 sau Công nguyên), thác sinh vào một gia đình đạo đức. Sinh thời có lòng hiếu thuận động trời, đức nhân hậu bao la. Khi hiển thánh thường cõi thăm bay lượn trên biển để cứu ngư dân.

Lễ vía Bà Thiên Hậu (23-3) được xem là lễ hội lớn nhất hàng năm của người Hoa Việt Nam. Lễ hội không chỉ thu hút người Việt và người Hoa tại chỗ mà còn có đông đảo người ở các địa phương về tham dự. Kết thúc lễ hội bao giờ cũng có múa lân.

## **Lễ Bà Thiên Hậu**

Ngày mở hội: 22/3 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 3 ngày

Địa điểm tổ chức: Chùa Bà Thiên Hậu., Gò Vấp, Sài Gòn

Người được thờ cúng: Bà Thiên Hậu

Truyền thuyết: Bà Thiên Hậu người Phúc Kiến. Khi lọt lòng người Bà đã tỏa ánh hào quang và hương thơm. Khi chết Bà hiển linh, được phong Thiên Hậu. Đây là chùa riêng độc nhất của người Hẹ (gốc người Hán) làm ăn sinh sống ở các tỉnh Nam Bộ.

Nội dung: Nhân ngày lễ cộng đồng người Hẹ về chùa họp mặt , ăn uống và làm lễ vía Bà Thiên Hậu. Để làm lễ vía, người ta làm hai hình nộm Ông Thiện, Ông ác cao 3 mét để trưng bày, sau đó đốt đi để cúng.

Ghi chú: Còn gọi quân Tân Hội quán

## **Hội Cúng Cá Ông**

Ngày mở hội: 15/8 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 1 ngày

Địa điểm tổ chức: , Cần Giờ, Sài Gòn

Người được thờ cúng: Cá Ông Voi

Truyền thuyết: Cá Ông giúp tàu thuyền và người bị tai nạn trên biển.

Nội dung: Có lễ, rước và các trò vui.

Ghi chú: Tổ chức tại đình, đền hay miếu các xã ven biển nước ta.

## **Lễ - Hội Lăng Ông**

Ngày mở hội: 1/8 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 3 ngày

Địa điểm tổ chức: Lăng ông Bà Chiểu, Quận Bình Thạnh, Sài Gòn

Người được thờ cúng: Lê văn Duyệt

Truyền thuyết: Ngày giỗ của ông Lê Văn Duyệt, một khai quốc công thần nhà Nguyễn.

Nội dung: Rất nhiều khách đến chầu hội, lễ bái, viếng mộ hai ông bà, xin xăm và dự các trò vui.

Ghi chú: Đây là Hội lớn ở Sài Gòn.

Lễ Hội còn được tổ chức vào ngày 1 và 2 tết, người Hoa chiếm khoảng 50 % số người tham dự Lễ Hội.

## Hội chùa Ông

Ngày mở hội: 24/6 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 2 ngày

Địa điểm tổ chức: Chùa Ông- Đường Nguyễn Trãi, 5, Sài Gòn

Người được thờ cúng: Quan Công tức Quan Vũ hay Vân Trường thời Tam Quốc.

Truyền thuyết: Ngoài Quan Công còn thờ nhiều vị Thần khác.

Nội dung: Trong hội có biểu diễn văn nghệ kéo dài nhiều ngày.

Ghi chú: Theo tập quán người Hoa, hội chùa còn tổ chức vào rằm tháng giêng.

## Hội chùa Ông Bồn

Ngày mở hội: 15/1 (âm lịch)

Thời gian tổ chức: 2 ngày

Địa điểm tổ chức: Đường Hải Thượng Lãn Ông, Quận 5, Hồ Chí Minh

Người được thờ cúng: Chu Văn Đạt

Truyền thuyết: Chu Văn Đạt là một viên quan nhà Nguyễn thế kỷ XIII, là người đã từng công cán ở Đông Nam á. Đây là 1 ngôi chùa lộng lẫy, vào ngày hội nhiều người Hoa đến chùa vay mượn (một cách tượng trưng) để làm ăn, buôn bán.

Nội dung: Trong hội có múa rồng, đấu võ, xin xăm, bói toán....

Ghi chú: Chùa ông Bồn (còn gọi là Nhị Phủ Miếu). Hội còn tổ chức vào 15 tháng 8 Âm lịch.